

Puigsaulens

Oristà

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector oest del terme municipal
Emplaçament A 800 metres per pista forestal de la carretera BV-4404, punt quilomètric 2'050

Coordenades:

Latitud: 41.95797
Longitud: 2.04709
UTM Est (X): 421030
UTM Nord (Y): 4645549

Classificació

Número de fitxa 08151 - 70
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XVII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes Subsidiàries de Planejament. Oristà. 1993
Número inventari Sí, IPA. 23215
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 017A00074
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dt., 15/05/2007 - 02:00

Descripció

Puigsaülens es troba situada a l'oest del nucli de la Torre d'Oristà i al nord del carrer Nou, prop del camí de Salelles. Es tracta d'un edifici de planta rectangular allargada format per dos volums adossats, un de planta rectangular constituït per planta baixa i un pis amb teulada de doble vessant amb aigües a la façana principal i posterior, i l'altre volum, situat a la part nord, de planta quadrangular de planta baixa i primer pis i golfes amb teulada de doble vessant amb aigües a les façanes laterals. Està construïda amb murs de maçoneria de pedra amb morter arrebossats.

La façana principal, orientada al sud, presenta un portal d'arc de mig punt adovellat. A la dreta hi ha una espitllera coronada amb decoració d'arc de mig punt i a l'esquerra del portal s'hi obre una petita finestra emmarcada amb monòlits de pedra. Al primer pis, sobre el portal, hi ha una finestra central emmarcada amb brancals i llinda de pedra bisellada. A la dreta una finestra emmarcada amb pedra i amb decoració d'arc conopial a la llinda. A l'esquerra de la finestra central hi ha una finestra emmarcada amb brancals i llinda de pedra amb doble motllura i decoració d'arc conopial. A la part esquerra de la façana hi ha adossat un cos format per cinc arcades emmarcades amb pedra i amb els baixos de volta de canó, on s'hi guardava el bestiar. Dues d'aquestes arcades estan tapiades. El primer pis forma una galeria, on es guardava el gra, i es repeteix la disposició de les cinc arcades, aquestes però d'arc rebaixat i emmarcades amb maó, la de l'extrem dret tapiada i reformada amb una obertura moderna.

La façana est presenta dues obertures al volum principal, una finestra d'obertura moderna i un accés a un balcó i a una terrassa emmarcat amb pedra bisellada. Sota la terrassa hi ha ubicada la tina de vi, actualment utilitzada coma dipòsit d'aigua. Al volum quadrat, situat a la dreta, hi ha una finestra emmarcada amb pedra bisellada al primer pis i una finestra tapiada emmarcada amb monòlits de pedra i ampit motllurat i amb la data de 16 + 86 a la llinda.

Al volum quadrat, a la façana nord hi ha tres finestres per planta, una a la planta baixa emmarcada amb pedra treballada, una a la planta primer pis emmarcada amb brancals i llinda de pedra treballada i ampit de pedra i una a les golfes, de menors dimensions, emmarcada amb monòlits de pedra treballada. A la part oest d'aquest volum hi ha dues finestres tapiades, una emmarcada amb pedra bisellada i ampit motllurat i l'altra emmarcada amb monòlits de pedra. Al volum principal allargat, a la façana nord, hi ha cinc finestres emmarcades amb brancals i llinda de pedra bisellada a nivell de primer pis i diverses modernes emmarcades amb maó i fusta. També s'hi observa un cos adossat que sobresurt perpendicularment a la planta baixa, de planta quadrada, construït amb maçoneria de pedra i amb un gran portal coronat amb llinda de fusta. La façana oest està dominat per diverses estructures adossades d'ús agropecuari.

Observacions:

Davant la masia, on actualment hi ha les granges, hi havia hagut una potulera. Era un habitacle molt petit on deixaven fer-hi nit els passavolants i pobres. Aquesta potulera es va tirar a terra i se'n va construir una de més moderna sobre un turó al nord-est de la masia.

Història

Puigsaülens es troba documentada des de l'1 de maig de 1377, quan pertanyia a la mitra de l'Estany, quan es cita a Berenguer de Podio de Solench en un deute que confessa tenir respecte a Francesc Jardí. Es troba una altra referència l'any 1434, en un capbreu de béns del monestir de Lluçà on apareix Puigsaülens com a mas súbdit a la batllia de Relat, a la que pagava censos. Torna a aparèixer en el fogatge de 1553, en una llista de caps de casa on hi ha Pere Puig Solens. L'edificació actual data probablement dels segles XVII, amb reformes i ampliacions posteriors.

Bibliografia

IGLÉSIES, Josep (1981). El fogatge de 1553. Estudi i transcripció. Dalmau.

PLADEVALL, Antoni (1997). Santa Maria de Lluçà. Antiga canònica agustiniana. Impremta Sellarès (Torelló).

Inventari de patrimoni arquitectònic de Catalunya. Oristà. Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, revisat el maig de 2006.

